DIREKTYVOS 2004/38/EB IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir naikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB	1. Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-10-31) (toliau – Įstatymas Nr.1) 2. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas Nr. X-493 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-05-31) (toliau – Įstatymas Nr. 2) 3. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas Nr. I-2044 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-06-30) (toliau – Įstatymas Nr. 3) 4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymas Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2026-05-01) (toliau – Įsakymas Nr. A1-78/V-179) 5. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas Nr. I-621 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-05-31) (toliau – Įstatymas Nr. 4) 6. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas Nr. IX-1675 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-05-31) (toliau – Įstatymas Nr. 5) 7. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas Nr. I-1489 (suvestinė redakcija 2026-05-22 - 2026-08-31) (toliau – Įstatymas Nr. 6) **8. Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 12, 15, 17, 22, 33 straipsnių, IV skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 11^1 straipsniu įstatymo projektas (toliau – Projektas)**	**Direktyvos perkėlimo ir įgyvendinimo lygis**
24 straipsnis **Vienodas traktavimas** 1. Taikant tokias specialiąsias nuostatas, kurios aiškiai numatytos Sutartyje ir	**Įstatymas Nr.1** **3 straipsnis. Užsieniečių teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje**	**Visiškas**

antriniuose teisės aktuose, visiems Sąjungos piliečiams, pagal šią direktyvą gyvenantiems priimančiosios valstybės narės teritorijoje, Sutarties taikymo srityje taikomas vienodas traktavimas kaip ir tos valstybės narės piliečiams. Ši teisė suteikiama ir šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai ir turi teisę gyventi šalyje arba nuolatinio gyvenimo šalyje teisę. 2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, priimančioji valstybė narė neįpareigojama suteikti socialinės paramos teises per pirmuosius tris gyvenimo šalyje mėnesius arba, kai taikytina, ilgesnį 14 straipsnio 4 dalies b punkte numatytą laikotarpį, ir neįpareigojama iki įgyjant nuolatinio gyvenimo šalyje teisę suteikti paramą studijoms, įskaitant profesinį parengimą, susidedančią iš studento stipendijų ar paskolų, asmenims, išskyrus darbuotojus, savarankiškai dirbančiuosius, tokį statusą išlaikančius asmenis ir jų šeimos narius.	1. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktai. 2. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras. 3. Užsieniečiai, esantys Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų. 4. Užsienietis teisėsaugos institucijos pareigūnų ar Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) valstybės tarnautojų reikalavimu privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (kelionės dokumentą, leidimą gyventi ar kita), taip pat kitus dokumentus, kuriuose nurodytas buvimo valstybėje tikslas ir sąlygos ir kurie įrodo, kad jis Lietuvos Respublikoje yra teisėtai. *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XIII-1864, 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00220* **Įstatymas Nr. 2** **5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas** Gauti socialines paslaugas turi teisę: 1) Lietuvos Respublikos piliečiai; 2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, taip pat užsieniečiai, įgiję teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22^1 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XV-958, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08461* 3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais. **Įstatymas Nr. 3** 2. Šis įstatymas taikomas: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams;	

	2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje; 3) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai; 4) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 5) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje; 6) Australijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi), ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XV-947, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08448* 7) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XV-947, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08448* 8) asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas. 3. Šio įstatymo 19 ir 20 straipsniai taip pat taikomi Lietuvos Respublikoje gyvenantiems užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus	

	prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, ir užsieniečiams, kuriems išduotas leidimas laikinai gyventi ar kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, jeigu jie dirba Lietuvos Respublikoje arba dirbo ne trumpesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį ir yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaip bedarbiai, išskyrus užsieniečius, kuriems leista atvykti studijuoti. *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XV-587, 2025-11-27, paskelbta TAR 2025-12-04, i. k. 2025-20656* *Nr. XV-947, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08448* **Įsakymas Nr. A1-78/V-179** 3. Teisę į dalyvumo lygio nustatymą turi asmenys, kuriems taikomas Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas. **Įstatymas Nr. 4** 2. Šio įstatymo nuostatos taikomos Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 3) užsieniečiams, paskirtiems vaiko, Lietuvos Respublikos piliečio, ar vaiko užsieniečio, kurių globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje arba kurių globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija, globėjais (rūpintojais), ir vaikams užsieniečiams, kuriems globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje arba kurių globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIV-947, 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05125* 4) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės	

	padėties“ 221 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XV-946, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08447* 5) užsieniečiams, kuriems išduotas leidimas laikinai gyventi ar kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 221 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju, jeigu jie dirba Lietuvos Respublikoje arba dirbo ne trumpesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį ir yra įsiregistravę Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kaip bedarbiai, išskyrus užsieniečius, kuriems leista atvykti studijuoti; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIII-951, 2017-12-21, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21662* *Nr. XV-946, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08447* 6) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomas šis įstatymas; 7) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIII-2342, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-26, i. k. 2019-12407* 8) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi išduotas kaip perkeltiems įmonės viduje ne trumpesniam kaip 9 mėnesių laikotarpiui, taip pat teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 221 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju įgijusiems užsieniečiams, kai ši teisė buvo įgyta pateikus prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi kaip perkeltiems įmonės viduje;	

	Straipsnio punkto pakeitimai: *Nr. XV-946, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08447* 9) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIV-947, 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05125* 10) Australijos, Japonijos, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (toliau – Jungtinė Karalystė), Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju. Šių valstybių piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas. *Papildyta straipsnio punktu:* *Nr. XIII-2342, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-26, i. k. 2019-12407* *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIII-3381, 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24526* *Nr. XV-946, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08447* **Įstatymas Nr. 5** 2. Šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 3) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams	

	darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas; *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XIII-2345, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12436* 4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje arba laikinoji apsauga; 5) Australijos, Japonijos, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir kurie ne mažiau kaip 3 mėnesius gyvena Lietuvos Respublikoje arba kurie įgijo teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 22*1* straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju. Šių valstybių piliečiams darbuotojams (taip pat savarankiškai dirbantiems asmenims) ir jų šeimos nariams reikalavimas ne mažiau kaip 3 mėnesius gyventi Lietuvos Respublikoje netaikomas. *Papildyta straipsnio punktu:* *Nr. XIII-2345, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12436* *Straipsnio punkto pakeitimai:* *Nr. XV-951, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08452* *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XIII-821, 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20024* **Įstatymas Nr. 6** **24 straipsnis. Lietuvos gyventojų teisė ir pareiga mokytis** 1. Kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis, turintis teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir užsienietis, turintis teisę likti Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi teisę mokytis, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją. *Straipsnio dalies pakeitimai:* *Nr. XV-953, 2026-05-14, paskelbta TAR 2026-05-20, i. k. 2026-08454*	
40 straipsnis **Perkėlimas į nacionalinę teisę**	**Projektas**	**Visiškas**

1. Valstybės narės patvirtina įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2006 m. balandžio 30 d., įgyvendina šią direktyvą Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.	**11 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas** **Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:** **<...>** **2. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB.**	